

Warszawa, 28 sierpnia 2025 roku

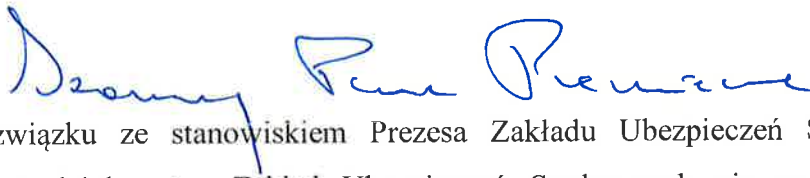
**P R E Z E S
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**

P.001.16.2025

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

W związku ze stanowiskiem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Pana Zbigniewa Derdziuka, że „Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może konwalidować (naprawiać) zaniechań polegających na braku publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego”, zwracam się do Pana Premiera jako odpowiedzialnego za te zaniechania z ponownym żądaniem respektowania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. Jak słusznie wskazał Prezes ZUS w skierowanej do mnie korespondencji z 30 lipca 2025 r., publikacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest „obowiązkiem władzy wykonawczej”.

Korespondencja, do której się odwołuję, dotyczy kluczowej dla ok. 200 tys. emerytów kwestii, jaką jest możliwość zwiększenia ich świadczeń nawet o 1200 zł i uzyskania wyrównania w wysokości 64 tys. zł. Interwencje w tej sprawie podejmował także Rzecznik Praw Obywatelskich.

W wyroku z 4 czerwca 2024 r. w sprawie o sygn. SK 140/20 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń przed 6 czerwca 2012 r., są niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Narusza on bowiem zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Osoby, które zdecydowały się na skorzystanie z wcześniejszej emerytury przed 6 czerwca 2012 r., podejmowały taką decyzję na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego, który nie przewidywał pomniejszenia zgromadzonego kapitału emerytalnego o świadczenia pobrane w okresie wcześniejszej emerytury. Ufały, że państwo nie zmieni tych reguł, tymczasem zostały one zmodyfikowane, nie dając ubezpieczonym możliwości stosownej reakcji.

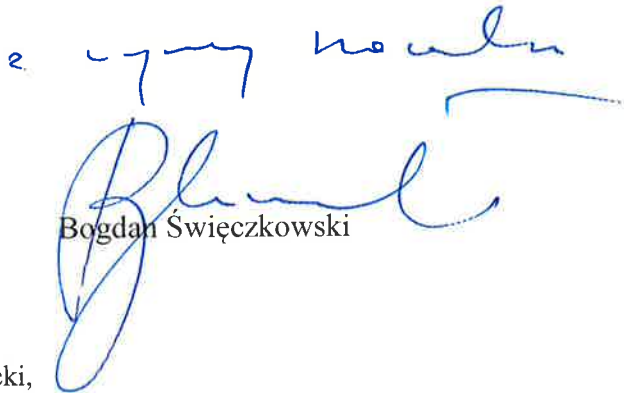
W orzeczeniu z 4 czerwca 2024 r., wydanym w związku ze skargą konstytucyjną złożoną przez prywatną osobę, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawodawca powinien wprowadzić odpowiednie regulacje w celu zagwarantowania uprawnionym osobom zwrotu należnych świadczeń. Do czasu wprowadzenia takich regulacji osoby zyskujące uprawnienia w następstwie wyroku mogą występować z wnioskami o ich uznanie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a więc o przeliczenie świadczeń stosownie do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Mimo upływu ponad roku od orzeczenia stosowne regulacje nie zostały wprowadzone ani nawet skierowane na ścieżkę legislacyjną (według Prezesa ZUS, który powołuje się na informacje ze strony internetowej Rządowego Centrum Legislacji, są dopiero w fazie opiniowania). Jednocześnie, wbrew orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, wnioski osób uprawnionych o ponowne przeliczenie świadczenia są odrzucane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, co w przywołanej korespondencji potwierdził Prezes ZUS. Uzasadnił to brakiem publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej”, zwracając uwagę na „obowiązek władzy wykonawczej” w tym zakresie.

Zwracam się więc do Pana Premiera o wykonanie tego obowiązku w odniesieniu do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r. (sygn. SK 140/20) w sprawie świadczeń emerytalnych, a także wszystkich nieopublikowanych dotąd orzeczeń Trybunału.

Stoję przy tym niezmiennie na stanowisku, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego – zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP – mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne od chwili ogłoszenia ich na sali rozpraw. Jeśli jednak brak publikacji wyroku z 4 czerwca 2024 r. jest według Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyczyną odmowy ponownego przeliczenia przez ZUS świadczeń emerytalnych i przejawem zaniechań władzy wykonawczej, to wzywam Pana Premiera, aby te zaniechania naprawił.

Leży to w interesie ok. 200 tys. emerytów, których dotyczy orzeczenie Trybunału. Wymaga tego szacunek dla praworządności i państwa prawa.

Bogdan Święczkowski

Do wiadomości:

1. Prezes ZUS Zbigniew Derdziuk,
2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki,
3. Prokurator Małgorzata Szeroczyńska, Prokuratura Okręgowa w Warszawie (do śledztwa prowadzonego pod sygn. akt 3041-1.Ds.69.2025).